

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2016

Jokkmokks kommun

Anna Carlénius
Revisionskonsult

Mars 2017

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Revisionell bedömning	8
3.3.	Rättvisande räkenskaper	8
3.3.1.	Iakttagelser	8
3.3.2.	Revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2016. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och inga underskott från tidigare år finns. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2016 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2016 är delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2017-03-20. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2017-03-27 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2017-04-10.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Kommunstyrelsen bör utveckla rapporteringen i förvaltningsberättelsen vad avser en samlad redogörelse över den verksamhet som bedrivits inom den egna, nämndernas och de kommunägda bolagens verksamhet under året.

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Den totala sjukfrånvaron uppgår till 5,8 % vilket är en minskning jämfört med föregående år (6,0 % 2015).

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas men däremot saknas nyckeltal för verksamheten. Olika typer av nyckeltal skulle vara relevant att visa från olika verksamhetsområden. Detta bör på ett tydligare sätt framgå av förvaltningsberättelsen.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om budgetavvikelser lämnas i stort över investeringarna. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 22 mnkr år 2016. De största investeringarna för året är VA Kvikkjokk ca 9 mnkr och inköp av fastigheten Rödluvan ca 2 mnkr.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Nedan redovisas nämndernas budgetavvikelser.

Driftredovisning per nämnd, mnkr	2016 utfall	Budget	Budget- avvikelser
Kommunstyrelse	103,6	101,6	-2,00
Socialnämnden	121,7	120,2	-1,51
Barn- och utbildningsnämnden	75,9	76,7	0,79
Kultur- och fritidsnämnden	10,4	11,5	1,07
Samhällsbyggarnämnden	9,9	10,1	0,20
Summa nämnderna	321,5	320,1	-1,44

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott om totalt 2 mnkr, och då framförallt näringslivs- och samhällsavdelningen. När det gäller socialnämndens underskott beror det framförallt på att vårdtyngden har ökat på de särskilda boendena samt inom hälso- och sjukvården, vilket har lett till att mer personalresurser har behövts.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning, dock ej i enlighet med KRL. I och med årets resultat på ca 6 mnkr redovisar kommunen en ekonomi i balans för år 2016, inga underskott från föregående år finns att återställa.

För att anpassa balanskravsutredningen till 4 kap 3§ KRL och göra den överskådligare kan nedanstående uppställning användas i förvaltningsberättelsen kommande år:

=Årets resultat enligt resultaträkningen
-reducering av samtliga realisationsvinster
+justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet
+orealiserade förluster i värdepapper
-justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper
=Årets resultat efter balanskravsjusteringar
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv
+användning av medel från resultatutjämningsreserv
=Balanskravsresultat

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och inga underskott från tidigare år finns. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument innehållande en vision ”Jokkmokk 2030”. Visionen är inte helt klar, därav görs uppföljningen utifrån 2015 års verksamhetsmål. I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som beslutats i fullmäktige.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2016:

Finansiella mål	Måluppfyllelse 2016, KS bedömning
Generationsprincipen ska råda	Ja
Resultatet ska vara minst 1,2 % av verksamhetens nettokostnader	Ja, 1,9 %
Andelen nettokostnader exkl. avskrivningar i förhållande till skatteintäkter och stadsbidrag ska ej överstiga 92 %	Ja, 89,9 %
Soliditeten ska över tiden ha en positiv trend	Delvis, 53,8 %
Amortera ca 6,5 mnkr varje år	Nej, 3,0 mnkr
Pensionsplaceringar mellan 1-5 mnkr per år	Nej
Investeringsnivån ska motsvara årets avskrivningar (19,4 mnkr)	Nej, 22 mnkr

Av redovisningen framgår att 3 av 7 mål uppfylls.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, avstämningen görs av mål för år 2015 detta på grund av att det nya visonsdokumentet Jokkmokk 2030 blir färdigt under 2017. Av den uppföljningen framgår att 1 av 5 verksamhetsmål är uppfyllda, att 2 av 5 mål är delvis uppfyllda samt att 1 av de 5 målen inte har uppfyllts. 1 mål är inte utvärderat.

Verksamhetsmässiga mål	Måluppfyllelse 2016, KS bedömning
Befolkningsutveckling	Målet ej uppnått
En framtidskommun med hög livskvalitet och god folkhälsa	Målet delvis uppnått
Växande arbetsmarknad	Målet delvis uppnått
Attraktiv arbetsgivare	Målet ej utvärderat
God ekonomisk hushållning och god ekonomisk utveckling	Målet är uppnått

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2016 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamheten är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2016 är delvis uppfyllda.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Vi noterar att en återbetalning från Lapplands kommunalförbund om ca 0,5 mnkr inte är upptagen som en intäkt i 2016 års resultat.

Årets resultat är positivt och uppgår till ca 6 mnkr (-3,9 mnkr). Resultat medför därför en positiv avvikelse mot budget med ca 2,5 mnkr. Av lämnade resultatkommentarer redogörs för för budgetavvikelserna. I jämförelse med föregående år har verksamhetens intäkter/kostnader/avskrivningar ökat med 9,2 mnkr.

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2016	Utfall 2015
Verksamhetens intäkter	160,3	119,6
Verksamhetens kostnader	-458,3	-418,2
Avskrivningar	-19,4	-20,5
Jämförelsestörande poster	-7,3	2,9
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-324,8</i>	<i>-316,1</i>
Skatteintäkter	236,5	227,3
Generella statsbidrag och utjämning	95,2	80,7
Finansiella intäkter	1,5	5,3
Finansiella kostnader	-2,3	-1,3
Årets resultat	6,045	-3,956

Vid granskningen av resultaträkningen har bland annat följande noterats:

- Generellt statsbidrag erhållet december 2015 har redovisat i enlighet med god sed. Intäkter motsvarande 14,5 mnkr har redovisats som en intäkt.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit åtgärder för att anpassa sin redovisning till detta krav.

Vi noterar att gamla intäkter för migration finns balanserat som skuldpost, kommunen bör pröva om dessa skall kvarstå som skuld eller helt eller delvis intäktsföras under 2017.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

Mars 2017

Hans Forsström
Uppdragsledare

Anna Carlénius
Projektledare